

Perheväkivaltaa paennut tai raiskattu nainen saa Afganistanissa syyt omaan niskaansa

TS 17.3.08

Jalalabad (AP)

Pakistanilainen nainen salakuljetettiin viime kesänä kolmevuottaan poikansa kanssa Pakistanista Afganistaniin. Hänet annettiin afgaan miehelle, joka raiskasi ja pahoinpiteli häntä sekä hakkasi tämän lapsen kuoliaaksi. Mies sai 20 vuoden vankilatuomion, mutta myös nainen joutui vankilaan.

Nainen ei tiedä ikäänsä, mutta vaikuttaa alle 20-vuotiaalta. Hän kärsi kolme kuukautta pahoinpitelijänsä käsissä ennen kuin haki apua viranomaisilta. Avun sijaan hän sai neljän vuoden vankilatuomion aviorikoksesta ja kotoa karkaamisesta.

Uudistukset jääneet kirjaimiksi

Taliban-hallinnon kaatuminen kuusi vuotta sitten toi afgaaninaisille perustuslailliset oikeudet koulunkäyntiin, työn tekoon ja lain suojaan.

Uudistuksista huolimatta perheväkivaltaa pakeneva tai miestä raiskauksesta syyttävä nainen on yhä tuomareiden ja syyttäjien silmissä itse syyllinen.

- Miksi minä olen täällä? Olen syytön, sanoi pakistanilainen tunkkaisessa sellissä vankeudessa syntynyt tyttövauva sylissään. - On julmaa nähdä lapsensa tapettavan ja sitten joutua vankilaan.

Osissa Afganistania ja naapurimaa Pakistania kotoaan karkaavaa naista epäillään herkästi aviorikoksesta. Myös pelkkä kotoa lähtö ilman perheen lupaa voidaan katsoa rikokseksi, vaikkakaan Afganistanin lain mukaan se ei ole rikos.

Naisen vankilaan tuominen Nangarharin maakunnan syyttäjän mielestä tämä pääsi vähällä.

- Jos oma vaimoni lähtee torille ilman lupaani, tapan hänet. Tämä on meidän kulttuurimme, **Abdul Qayum** sanoo toimistossaan Jalalabadissa.

Hänen kollegansa nauravat hyväksyvästi. - Tämä on Afganistan, ei Amerikka, **Qayum** sanoo.

Afganistanin ihmisoikeusjärjestön mukaan maassa re-

kisteröitiin 2374 naiseen kohdistunutta pahoinpitelyä vuonna 2007. Edellisenä vuonna pahoinpitelyjä oli 1651, eli yhä useammat naiset tuntuvat haakevan apua.

Poliisivoimiin on perustettu erityisiä perheyksiköitä ja osa viranomaisista suhtautuu myötätuntoisesti väkivallan uhreihin ainakin maan pääkaupungissa Kabulissa.

Kabulilaisessa sairaalassa eräs 16-vuotias tyttö toipuu lukuisista korjaavista leikkauksista, joita jouduttiin tekemään tämän kokeman perheväkivallan takia. Tytön aviomies oli leikannut irti tytön nenän ja korvat, hakannut kivellä irti hänen hampaansa kuutta lukuunottamatta ja lisäksi kaatanut tämän päälle kiehuvaa vettä.

Vaikka tytön miehen sukulaiset eteläisestä Zabulin maakunnasta haluavat viedä hänet takaisin kotiinsa, sairaalan johtaja kieltäytyy antamasta tyttöä sukulaisten käsiin.

- Hänen miehensä veli tulee joka päivä ja pyytää, että saisi viedä hänet kotiin, sanoi tohtori **Ghairat Mal**. - En kuitenkaan luota mieheen. Naisasioiden ministeriö toi tytön sairaalaan enkä anna hänen lähteä muuta kuin ministeriön viranomaisten mukana.

Naista syytetään karkaamisesta

YK:n itäisen Afganistanin ihmisoikeusedustaja **Kamala Janakiramin** mukaan 70-80 prosentissa naisten ilmoittamista perheväkivaltatapauksista naista syytetään lopulta kotoa karkaamisesta.

YK:n huumeiden ja rikollisuuden torjunnasta vastaavan viraston mukaan monet raiskauksen uhrin pakotetaan menemään naimisiin raiskaajansa kanssa tai he joutuvat vankilaan aviorikoksen vuoksi, sillä raiskausta on melkein mahdotonta todistaa.

- Naiset saattavat päätyä vankilaan myös pelkkien huuhujen vuoksi, sanoi afganistanilaisen naisten avustusjärjestön johtaja **Manizha Naderi**.

Jotkut naiset päätyvätkin itsemurhaan, jotteivät joutuisi palaamaan pahoinpitelevän puolison luokse.